

што издировахъ. Огнасѣхъ се до официалните и неофициалните документи, слушахъ приказването на чиновниците, на Гръците, които са противници на Българите, на Арменците и на Евреите, които най-малко се интересоватъ, на Католиците и на православните Българи отъ всичките съловина, и най-послѣ прибѣгнахъ до свѣдѣнията, които ми дадоха чужденците.

Естествено, азъ много работи съмъ научилъ отъ Българите, които ми приказаха най-право за извършените работи. Питахъ за същити работи и на други мѣста и, като ги сравнихъ, открихъ най-вѣрното, што можеше да се открие. Азъ намирамъ за бесполезно да разправамъ за начинътъ, по който достигнахъ до работити, та нѣмамъ намѣрение нито да отхвърламъ, нито да доказовамъ никое отъ тѣка разкази. Азъ въобщте шта прикажа това, което мисля, че се е извършило.

Неудоволствието въ България и по-напрѣдни движения.

Тежкий животъ на християните въ Турция много докачи чувството и идеята за равноправностъ на великити сили въ вѣрмето на кръмска та война, та въ 1856 год. Султанъ Абдуль-Меджидъ се принуди да потвърди тържествено правдинити и прѣобразованята, които неговити прѣдшѣственици бѣха дарили на народити си, безъ да се туреть въ дѣйствиене, и имъ се отпусгнаха нови правдини съ Хатихумаюнътъ на 1856, за който се и спомена въ парижкий трактатъ.

Бавенето да се туреть въ дѣйствиене дадени ти прѣобразованя, тежко то даване и лошо то събирание, постоянно то отричане да се приеме свидѣтелството на християнинътъ противъ мусулманинътъ въ гражданскити съдовишта, държането християните въ едно ниско състояние споредъ мусулманити, грабителството и притѣсенение то отъ правителственити чиновници, убийствата и насилствата, които се извършаватъ всакои денъ отъ туреский народъ, възбудиха много Българите, та въ 1862 год. се повдигнаха срещу властятъ на Портата. Това въстание бѣше доста слабо. Друго едно въстание избухна въ 1867 год. въ Дунавска България и се потѣпка скоро съ залѣгането на Митхадъ-паша, който бѣше тогава главенъ управителъ на таа областъ.

Убиването на князъ Михаила Сръбский, на 29 май 1868 год., побърка крожекътъ на Българити, нъ когато Сърбити се оставиха, по причина на промѣната на правителството въ тѣхната земля, младити Българи искаха да слѣдоватъ планътъ си и, прѣзъ юний 1868 год., една чета отъ 150 души добръ обрѣжена и добръ научена, наречена „Българска войска,“ мина Дунавътъ до Вардинъ близу до Свѣштовъ. Тоа пѣть ако и да се твърдѣ късь да се стигне до Стара-планина, нъ таа областъ се пълна отъ черкези и отъ турци. Митхадъ-паша изново зе строги мѣрки; чета та се принуди да се скрие въ планината на югъ отъ Габрово и тамъ се съсна съвсѣмъ. При всичката глупавина и бесцѣлностъ на това опитване, турцити и българити единодушно хвалеть храбростъ та и смѣлостъ та на „четата.“

Доклѣ се бореха Българити за църковната си независимостъ и за освобождението отъ тиранството на патриархътъ и на гръцкити владици, продължаваха систематическото си народно образование.

Най-послѣ, въ 1871 год., при всичкото влияние, което фенеръ употребяваше да поддържи Портата и при всичкити усилия на Митхадъ